

IM.STEFANA

**FUNDACJA
BATOREGO**

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Warszawa, 20.10.2015

Nie głosujmy na spis treści!

Karty do głosowania są źle zaprojektowane, wyborcy i wyborczynie mogą popełniać błędy – ostrzega Fundacja Batorego wraz ze specjalistami i specjalistkami od procedur wyborczych i projektowania graficznego. W efekcie liczba głosów nieważnych może okazać się równie wysoka jak w zeszłorocznych wyborach samorządowych. Na co zwrócić uwagę podczas niedzielnych wyborów?

- **Pułapki kart wyborczych**

Wydaje się, że procedura oddania ważnego głosu nie jest skomplikowana. W lokalu wyborczym dostaniemy dwie karty do głosowania – do Sejmu i do Senatu. Stawiamy jeden krzyżyk w kratce obok wybranego kandydata/tki na karcie do Sejmu i jeden krzyżyk na karcie do Senatu.

Ekspertki i eksperci zwracają jednak uwagę, że na wyborców i wyborczynie zastawiono drobne pułapki, związane w dużej mierze z wadliwym projektem kart do głosowania. Ostatnie wybory samorządowe ujawniły problem kart zbroszurowanych: „częstą przyczyną uznania głosów za nieważne było w 2014 roku zaznaczanie przez wyborców jednego krzyżyka na wielu stronach, lub wręcz na każdej stronie, karty zbroszurowanej” – piszą w wydanym właśnie komunikacie ekspertki i eksperci badający karty wyborcze we współpracy z Fundacją Batorego.

Według dr. Adama Gendźwiłła kolejną pułapką jest jednolity wygląd kart - część wyborców i wyborczyń może postawić krzyżyk wyłącznie przy nazwie preferowanej partii na spisie treści, który nie różni się wyglądem od list kandydatów/ek! Inne osoby mogą z kolei zamiast na wybraną listę numer 16, zagłosować na... stronie numer 16. Zwłaszcza dla osób niedowidzących problemem może być także samo trafienie krzyżykiem w małą (6x6mm) kratkę. Niekoniecznie pomoże nam też napisana hermetycznym, prawniczym językiem instrukcja.

- **Dodać logotypy i odmienne tło**

Krytykę wyglądu kart podzielają specjaliści od projektowania graficznego. Edgar Bąk, grafik, laureat nagród STGU i Klubu Twórców Reklamy, mówi: „Oko błądzi po obszarze kartki w pozornie chaotyczny sposób, zatrzymując się najpierw w miejscach dla niego najciekawszych. Na podstawie takiej wędrówki przekazuje informację do mózgu, interpretuje stronę. Obecne karty do głosowania wymagają natomiast, by użytkownik przeczytał je w linearny sposób”. Jacek Kłosiński, nominowany do

nagród STGU, autor bloga klosinski.net, dodaje: „Karty wyborcze rażą brakiem głębszej refleksji nad ich formą. Zabrakło myślenia nastawionego na osiągnięcie maksymalnej możliwej użyteczności. Ewidentnie autorzy uznali, że nieważny jest sposób zapisu i układ karty – skupili się na treści”. Edgar Bąk podpowiada: „Aby ułatwić odnalezienie wybranej listy warto użyć monochromatycznych logotypów komitetów wyborczych. Wprowadzenie dodatkowego koloru dla odróżnienia informacji technicznych (spis treści, instrukcja) byłoby drogim rozwiązaniem, ale zastosowanie szarego tła już nie”.

- **Jak głosować?**

Ze względu na wady kart wyborczych Fundacja Batorego podkreśla: **zachowajmy uwagę podczas oddawania głosu!** W lokalu wyborczym otrzymamy **dwie karty do głosowania**: białą kartę w formie wielostronicowej broszury, za pomocą której zagłosujemy na posła lub posłankę oraz żółtą pojedynczą kartę za pomocą której wskażemy senatora lub senatorkę. Aby głos został uznany za ważny, musimy postawić w białej karcie zbroszurowanej **krzyżyk w kratce** obok nazwiska wybranej przez siebie kandydatki lub

kandydata do Sejmu oraz na żółtej karcie **krzyżyk w kratce** obok nazwiska wybranej przez siebie kandydatki lub kandydata do Senatu. Nie głosujemy na spis treści! Nie zaznaczamy osób na więcej niż jednej liście wyborczej i nie zaznaczamy więcej niż jednej osoby na karcie do Senatu!

- **Fundacja Batorego apeluje o rozpoczęcie prac nad lepszymi kartami**

W przyszłości konieczne jest podjęcie prac nad ulepszeniem kart wyborczych. „Kilka miesięcy przed wyborami występowaliśmy do Państwowej Komisji Wyborczej z apelem o poprawienie kart, niestety bez efektu. Ponawiamy apel do PKW o powołanie zespołu ekspertów, którzy poprawią system informowania o procedurach głosowania i zaprojektują lepsze karty wyborcze” - mówi Joanna Załuska, dyrektor programu Masz Głos, Masz Wybór Fundacji Batorego.

[Infografika Dzień głosowania](#)

[Dr Adam Gendźwiłł Kolejne kłopoty z broszurą? Opinia o projekcie kart wyborczych w wyborach do Sejmu](#)

[Oświadczenie zespołu badającego karty wyborcze z wyborów samorządowych 2014](#)

Kontakt:

Zofia Nawrocka
Fundacja im. Stefana Batorego
Masz Głos, Masz Wybór
tel. 22 536 02 62
znawrocka@batory.org.pl